

Základní škola a Mateřská škola
Kladno, Norská 2633

Základní škola a Mateřská škola Kladno, Norská 2633

tel.: 312682940; fax: 312686329; e-mail: kladno_4zs@volny.cz; IČO 70567981

ABSOLVENTSKÁ PRÁCE

Název práce: Národní divadlo v Praze

Jméno: Michaela Mrštíková

Třída: 9. C

Datum odevzdání: 19. května 2017

Vedoucí učitel: Bc. Anežka Kopecká

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená absolventská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně pod vedením Bc. Anežky Kopecké. Veškerá literatura a další zdroje, z nichž jsem čerpala, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Souhlasím se zveřejněním práce na webových stránkách školy a jejím využitím pro potřeby školy.

V Kladně dne: 19. května 2017

Podpis autora:

Poděkování

Anotace

Tato práce s názvem Národní divadlo v Praze byla zpracována jako absolventská práce při ukončení základního vzdělávání na ZŠ a MŠ Kladno, Norská 2633.

Práce je zaměřena na historii divadla, budovy divadla, vedení představení, která se v divadle hrají a na samotné herce.

OBSAH

Úvod	3
1 Základní informace o divadle	4, 5
2 Jednotlivé budovy	6
2. 1. Prozatímní divadlo	6
2. 2. Zítková budova	6
2. 3. Ostatní budovy	6
3 Návrhy a financování	7
4. Představení	7
4. 1. Činohra	7
4. 2. Balet	8
4. 3. Opera.....	8
4. 4. Laterna magika.....	8
5 Požár divadla.....	9
6 Novodobá rekonstrukce.....	9
7 Vedení divadla.....	10
9 Herci	11
Závěr	12
Seznam literatury.....	13
Přílohy	14

Úvod

Absolventskou práci na téma Národní divadlo v Praze jsem si zvolila, protože si myslím, že Národní divadlo v Praze je jedna z nejzajímavějších památek v České republice. Začátkem mého zájmu o divadlo byl koncert mého dnes velmi oblíbeného zpěváka a herce Ondřeje Brzobohatého. Díky Ondřejovi jsem zavítala poprvé do divadla a zjistila jsem, že mě to opravdu baví.

Národní obrození-proces, který probíhal převážně v 18. a 19. století a označuje obrodu konkrétní národní kultury. Obrozenci se snažili o oživení národa zejména v kultuře, v té době byla zakládána nová muzea a divadla. O české divadlo se zasloužil Josef Kajetán Tyl jako organizátor, dramatik a dramaturg Nosticova divadla, které bylo první kamenné v Čechách. Kromě něj vzniklo i divadlo bouda, které po třech letech zkrachovalo. V roce 1850 vznikl Sbor pro zřízení českého národního divadla.

1 Základní informace o divadle

Začátkem osmnáctého století se provozovalo divadlo v Praze v soukromých nebo obecních domech, tam se střídaly různé herecké společnosti. Národní divadlo v Praze je jedno z nejznámějších divadel v České republice. Novorenesanční budova Josefa Zítky je jednou z nejvýznamnějších staveb v zemi a to jak z hlediska obecně národněkulturního architektonického, tak i z hlediska historického.

Je jedním ze symbolů národní identity a součástí evropského kulturního prostoru, je nositelem národního kulturního dědictví a zároveň prostorem pro svobodnou uměleckou tvorbu. Je živým uměleckým organismem, který chápe tradici jako úkol ke stále novému řešení a jako úsilí o nejvyšší uměleckou kvalitu.

Zřizovatelem divadla je Ministerstvo kultury České republiky. Pod správu divadla patří pět scén: Národní divadlo, Stavovské divadlo, Státní opera, Nová scéna a Divadlo Kolowrat (nyní už k ND nepatří).

Všechny umělecké soubory vybírají svůj repertoár nejen z bohatého klasického odkazu, ale vedle domácích autorů se zaměřují i na moderní světovou tvorbu. Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka je divadelní hra Josefa Kajetána Tyla, poprvé byla uvedena 21. prosince 1834 ve Stavovském divadle. Ve hře se objevuje píseň Kde domov můj, která se později stala českou hymnou.

V Národním divadle byla také 9. května 1894 uvedena premiéra dramatické divadelní hry Maryša, jde o nejvýznamnější výsledek spolupráce bratří Aloise a Viléma Mrštíků. Nad oponami lze spatřit nápis Národ k sobě.

Architektura: Josef Zítek-ND v Praze-novorenesanční sloh

Josef Schulz-ND v Praze-úprava střechy a interiéru po požáru

Malířství: Mikoláš Aleš-náčrty 4 a 3 stropních maleb ve vstupní hale ND, cyklus obrazů

Vlast v ND-14 lunet ve vstupní hale

Vojtěch Hynais-výzdoba Královské lóže ND, opona ND

František Ženíšek-návrh 8 alegorických postav v nástropních medailonech
Národního divadla, stropní malby ve vstupní hale ND, návrh opony ND (shořela)

Josef Tulka-návrh 5 lunet v lodžii ND-Cyklus Píseň

Julius Mařák-výzdoba královské lóže ND-9 obrazů hradů a památných míst
Čech a Moravy

Adolf Liebscher-8 lunet ve spojovací chodbě ND-tempera na zeď

Václav Brožík-3 obrazy v salónu Královské lóže

Sochařství: Bohuslav Schnirch-veškerá kamenická ornamentální výzdoba ND, sochy
Apollóna a Devíti múz na atice lodžie ND, trigy na nárožních pylonech ND, tympanon
nad jevištěm, medailony Měsíců, Dne a noci v Královské lóži v ND

Josef Václav Myslbek-alegorické sochy Činohry a Zpěvohry v ND

2 Jednotlivé budovy

2. 1. Prozatímní divadlo

Prozatímní divadlo bylo české divadlo. Šlo o předchůdce Národního divadla v Praze. Budova se stala jeho součástí. Architektem budovy je V. I. Ullmann, budova byla postavena během šesti měsíců v roce 1862. Otevřena byla poprvé slavnostním přestavením 18. listopadu hrou Král Vukašín od Vítězslava Háška.

Vedle Prozatímního divadla se začala rýsovat od roku 1868 budova Národního divadla. Prozatímní divadlo mělo být uzavřeno v roce 1881, kdy začal provoz v Národním divadle.

2. 2. Zítkova budova

Stavba Národního divadla trvala úměrně dlouho k monumentálnosti budovy i k obtížím, které způsobovaly zvýšené náklady na ni v průběhu stavby. Zítkův projekt prováděl František Havel, od roku 1874. Budování bylo z domácích materiálů a také domácími silami.

2. 3. Ostatní budovy

Stavovské divadlo-divadlo v Praze na Starém Městě na Ovocném trhu v městské části Praha 1. Původní název tohoto divadla byl Hraběcí Nosticovo divadlo. Budovu dal postavit vlastenec František Antonín Nostic-Rieneck, stavba trvala 2 roky. Činnost zahájilo divadlo 21. dubna 1783.

Divadlo Kolowrat-komorní scéna pražského Národního divadla, sídlí v pražském Kolowratském paláci na Ovocném trhu. Divadlo je v podkroví a je spojeno podzemní chodbou se Stavovským divadlem. Palác prošel v roce 1991 rekonstrukcí.

Státní opera Praha-působí zde soubory Opery Národního divadla a Baletu, někdejší německá pražská operní scéna patří k nejvýznamnějším hudebním scénám v Evropě. V současné době je v rekonstrukci.

Nová scéna-novodobá brutalistická divadelní budova, která vznikla v Praze na Novém Městě na Národní třídě v letech 1977-1983. Provoz Nové scény ND zahájilo představení Tylův Strakonický dudák 20.11. 1983.

3 Návrhy a financování

O výstavbě kamenného divadla začali čeští vlastenci uvažovat už roku 1844 na svých poradách, které se konaly v Praze. Počátek stavby byl realizován nejprve žádostí o „privilej na vystavění, zařízení, udržování a řízení“ samostatného českého divadla. Tu stavovskému výboru českého sněmu dne 29. ledna 1845 předložil František Palacký.

Privilej byla udělena už v dubnu 1845. Až za šest let-v dubnu 1851-vydal mezitím ustavený sbor pro zřízení českého národního divadla v Praze první veřejné povolání k zahájení sbírek.

4 Představení

4. 1. Činohra

Činohra je dramatický útvar, kde se-na rozdíl od opery a baletu-na jevišti jedná a mluví, nejčastěji v próze. Významné místo ve vzniku činohry patří Wiliamu Shakespearovi. Národní divadlo bylo poprvé otevřeno 11. června 1881 na počest návštěvy korunního prince Rudolfa premiérou Smetanovy Libuše. Nejznámější inscenace činohry Sluha dvou pánů v hlavní roli s Miroslavem Donutilem, který ztvárnil sluhu Truffaldina. Byla v divadle hrána od září 1994 až do prosince 2016 v počtu 600 repríz.

V sezóně 2016/2017 se v ND hraje 22 činoher.

Představení: Jedenácté přikázání, Modrý Pták, Audience u královny, Tři sestry...

4. 2. Balet

Balet je forma scénického tance, využívá choreografii. Může být samostatné dílo, nebo může být také součástí opery nebo operety. Kořeny baletu lze hledat ve druhé polovině 16. století jednak v tanečních vložkách italských oper a francouzským ballet de cour, tito předchůdci baletu obsahovali tance, již v tomto období se objevují speciální kostýmy a výzdoba. Prvním baletním mistrem byl Václav Reisinger, který uvedl baletní novinku Hašíš roku 1884.

V sezóně 2016/2017 se v ND hraje 13 představení baletu.

Představení: Malá mořská víla, Sněhová královna, Romeo a Julie, Chvění...

4. 3. Opera

Opera je umělecká forma spojující dramatické divadelní představení s hudbou. Tím způsobem, že herci text zcela či z části zpívají za instrumentálního doprovodu. Opera synteticky spojuje více základních uměleckých forem, totiž instrumentální i vokální hudbu, drama a herectví. Divadlo zahájilo svou činnost 5. ledna 1888 Wagnerovou operou Mistři pěvci norimberští. První opera uvedená po 2. světové válce 4. září 1945 byli Smetanovi Braniboři v Čechách. Smetanova opera Dalibor byla uvedena při slavnostech spojených s položením základního kamene. Opera Libuše byla hrána při všech slavnostních otevřeních.

V sezóně 2016/2017 se v ND hraje 39 oper.

Představení: Rusalka, La traviata, Poprask v opeře, Prodaná nevěsta...

4. 4. Laterna magika

Laterna magika je první multimediální divadlo na světě, s více než pětapadesátiletou historií, v současnosti je jedním ze souborů pražského Národního divadla a působí v prostorách Nové scény ND. Svým unikátním přístupem k divadelní poetice si Laterna magika vytvořila světové renomé. Oficiální pražská premiéra Laterny Magiky byla 9. května 1959 v budově paláce Adria, založil ji Alfréd Radok. První představení se jmenovalo Revue a výkladní skříň.

V sezóně 2016/2017 se v ND hraje 7 představení Laterny magiky.

Představení: Vidím nevidím, Cube, Malý princ, Kouzelný cirkus...

5 Požár divadla

Divadlo bylo poprvé otevřeno 11. června 1881 na počest návštěvy korunního prince Rudolfa premiérou Smetanovy Libuše, komponované začátkem sedmdesátých let pro tuto příležitost. Prvním ředitelem divadla byl operní zpěvák a pedagog Jan Nepomuk Maýr. Odehrálo se ještě dalších jedenáct představení, než byla budova uzavřena pro dokončení práce.

Uprostřed nich, 12. srpna 1881, došlo k požáru, který zničil měděnou kupoli, hlediště, oponu od Františka Ženíška a i jeviště divadla. Požár byl pochopen jako „celonárodní katastrofa“ a vyvolal obrovské odhodlání pro nové sbírky. Za 47 dní byl vybrán milion zlatých. Celkem na sbírku přispělo 45 % lidí z Prahy. Po požáru dokončil budovu prof. arch. Josef Schulz. Obnovené divadlo bylo otevřeno 18. listopadu 1883 a to opět představením Smetanovy Libuše. Divadlo mělo i nového ředitele, spisovatele Františka Adolfa Šuberta.

6 Novodobá rekonstrukce

V 70. letech se ukázal stav Národního divadla jako velice špatný, a tak byla podniknuta rozsáhlá rekonstrukce. Byla opravena jednak původní budova. Byl zvýšen sklon podlahy, vybudovány kuřárny, zabudováno větrání, snížen počet sedadel, variabilní jeviště. Také byl zmenšen Voršilský klášter a na zabrané ploše vznikly nové budovy, pojmenované jako Nová scéna ND.

V květnu roku 2012 začala kompletní rekonstrukce pláště historické budovy ND. Rekonstrukce zahrnovala a obnovu mříží, podstavců, oken, dveří, balkónů a vnějšího stožárového osvětlení. Fasáda byla očištěna především od prachu, který se zde od rekonstrukce na začátku 80. let nashromáždil, a to pomocí páry, omytí vodou, a také abrazivním čištěním. Budova díky tomu získala novou sjednocenou světlejší barvu. Celá rekonstrukce probíhala ve čtyřech etapách a její poslední část, která zahrnovala opravu fasády směrem k Vltavě skončila oficiálním ukončením 9. prosince roku 2015. Za celou dobu rekonstrukce nebyl omezen provoz divadla.

7 Vedení divadla

Ředitel Národního divadla: prof. MgA. Jan Burian

Vedoucí sekretářka ředitele: Iveta Sojková

Ředitelka opery Národního divadla a Státní opery: Mgr. Silvia Hroncová

Umělecký ředitel opery Národního divadla a Státní opery: Petr Kofroň

Ředitel činohry: Michal Dočekal

Umělecký ředitel činohry: Daniel Špinar

Umělecký šéf baletu: MgA. Petr Zuska

Správní ředitelka: Ing. Tamara Čuříková

Vedoucí kanceláře ředitele: Mgr. Zdeněk Pánek

Ředitel technicko-provozní správy: Ing. Václav Pelouch

Umělecký ředitel sekce výroby: MgA. Martin Černý

Náměstek pro koncepci, transformaci a rozvoj ND: Ing. Jana Dvořáková, Ph.D.

8 Herci

Činohra

Jana Boušková, Iva Janžurová, Lucie Juříčková, Lucie Polišenská, Pavlína Štorková, Alena Štréblová, Johana Tesařová, Pavel Batěk, Jan Bidlas, Karel Dobrý, Patrik Děrgel, Vladislav Beneš, Vladimír Javorský, Radúz Mácha, Ondřej Pavelka, David Prachař, Václav Postránecký, Filip Rajmot, Saša Rašilov, Jiří Štěpnička, Alois Švehlík a další...

Balet

Laura Balogová, Helene Chavarot, Kateřina Kodešová, Zuzana Kormošová, Tereza Kučerová, Lenka Maříková, Ivana Mikešová, Radka Slatinská, Tereza Ulrichová, Aneta Veverková, Mário Bakuš, Martin Gebauer, Vlastimil Hradil, Radovan Hrbek, Simon Jones, Marek Kašparovský, Tomáš Kopecký, Štěpán Pechar, Samuel Price Jakub Rašek a další...

Opera

Milena Arsovska, Lena Belkina, Markéta Cukrová, Dana Burešová, Marie Fajtová, Lucie Hájková, Veronika Hajnová, Denisa Hamarová, Kateřina Hebelková, Šárka Hrbáčková, Olga Jelínková, Martin Bárta, Lukáš Bařák, Peter Berger, Jaroslav Březina, Václav Cikánek, Pavel Černoch, Tomáš Černý, Vladimír Doležal, Jiří Hájek, Roman Hoza, Roman Janál, Daniel Klánský a další...

Laterna Magika

Pavlína Červíčková, Anna Homola, Eliška Kolářová, Daniela Koutná, Radka Slatinská, Lucie Šimůnková, Lucie Šturcová, Pavel Bilík, Petr Nebřenský, Štěpán Pechar, Jakub Sedláček, Ondřej Sochůrek, Marek Svobodník, Ondřej Vinklát, Jakub Zapletal a další...

Závěr

Na závěr bych chtěla říct, že mě absolventská práce na moje téma Národní divadlo v Praze velmi bavila. Divadlo může zaujmout osoby od dětí až po důchodce a každý si v něm najde svoje. Mě na divadle baví i to že herce vidíte na živo a po představení se s nimi můžete potkat, požádat je o podpis a fotku. Když doma koukáte na film nebo seriál v televizi, tak se taková možnost nenaskytne. Je pravda, že divadlo sice stojí peníze, když to na televizi se díváte v podstatě zdarma, ale za ten zážitek to stojí. No, zkrátka, kdo nezkusí, nezjistí.

Představení, která se rozhodnu navštívit si vybírám podle toho, kteří herci v něm vystupují a nebo dám na jejich samotné doporučení. Nejvíce se mi líbí různé komedie, sledovat herce při jejich výkonu právě při tomto žánru je obvykle velmi zajímavé a hlavně vtipné. Velmi ráda mám také představení, ve kterých je hodně hudby a zpěvu.

Herectví mě samo o sobě posledních pár let opravdu velmi zajímá a baví, samozřejmě ne jen to divadelní, ale také televizní. Ze své vlastní zkušenosti, ale mohu opravdu říci, že mezi divadelním a televizním herectvím je opravdu rozdíl. Moc dobře také vím, že být hercem není tak jednoduché, jak to vypadá, většina lidí si tuto profesi představuje asi jako Hurvínek válku, ale ve skutečnosti to tak není. I z tohoto důvodu si herců a lidí, co pracují kolem divadla a vlastně i televize vážím a obdivuji je.

Slavnější herci se musí potýkat s bulvárem, různými novináři a fotografy, kteří jim dost často otravují život, bohužel jak pracovní, tak osobní. Velký počet herců se snaží přesvědčit diváky, aby bulvárním zprávám nevěřili a ani bulvár nepodporovali. Váží si lidí, kteří jim po představení podají ruku a řeknou, že se jim představení líbilo a jejich výkon oceňují. Zkrátka tím chci říct, že divadlo mě opravdu zajímá!

Tímto všem, kteří do divadla ještě nezavítali doporučuji to velmi rychle napravit, nebudete litovat. A tím to se s vámi a mou absolventskou prací loučím.

Seznam literatury

<http://www.narodni-divadlo.cz/cs>

https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1rodn%C3%AD_divadlo

<https://www.informuji.cz/objekt/83-narodni-divadlo/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cinohra>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Balet>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Opera>

https://cs.wikipedia.org/wiki/Laterna_magika

https://cs.wikipedia.org/wiki/Stavovsk%C3%A9_divadlo

[https://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%A1_sc%C3%A9na_\(Praha\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%A1_sc%C3%A9na_(Praha))

https://cs.wikipedia.org/wiki/St%C3%A1tn%C3%AD_opera_Praha

https://cs.wikipedia.org/wiki/Prozat%C3%ADmn%C3%AD_divadlo

https://cs.wikipedia.org/wiki/Divadlo_Kolowrat

https://cs.wikipedia.org/wiki/Fidlova%C4%8Dka_aneb_%C5%BD%C3%A1dn%C3%BD_hn%C4%9Bv_a_%C5%BE%C3%A1dn%C3%A1_rva%C4%8Dka

Kniha: Historie budovy Národního divadla (Jaroslav Pacovský)

Přílohy

Budova ND

Prozatímní divadlo

Nová scéna

Divadlo Kolowrat

Státní Opera Praha

Stavovské divadlo

